مەترسیی ئەم جۆرە نەخۆشیە لە هەندێ وڵاتدا لە ئاستی هەڕەشەی کۆرۆنادایە

(هەڤپەیڤینا ئەندرۆ مەکگیلڤرای)

ئەگەر ئەم نەخۆشیە لە هەندێ وڵاتدا بە ئاستی هەڕەشەی کۆرۆنا دابنرێت، ئەوا لە وڵاتانی تر بە ئاستی مەترسیی زۆر مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت. ئەمە ئەو بۆچوونەیە کە پسپۆڕانی تەندروستی گەیشتوونەتە سەری، دوای ئەوەی ژمارەی تووشبووان بە ٧ هێندە لە ماوەی ٧ ڕۆژی ڕابردوودا زیادی کردووە.

بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی تەندروستی هەرێمی کوردستان ڕایگەیاند، لە ماوەی ٧ ڕۆژی ڕابردوودا ٢٣٤ کەس تووشی نەخۆشیی کۆلێرا بوون، کە ئەمە ٧ هێندەی ئەو ژمارەیەیە کە لە ماوەی ٧ ڕۆژی پێشوودا تۆمار کرابوو.

بەڕێوەبەرایەتییەکە ئاماژەی بەوەشدا کە ٣ کەس لەو ژمارەیەدا گیانیان لەدەستداوە، لە کاتێکدا لە ماوەی ٧ ڕۆژی پێشوودا تەنها ١ کەس گیانی لەدەستدابوو.

ئەم ژمارانە لە ڕاپۆرتێکی هەفتانەی بەڕێوەبەرایەتییەکەدا هاتوون، کە ئاماژەی بەوەشدا ئەم ژمارانە تەنها ئەو کەیسانە دەگرێتەوە کە لە نەخۆشخانەکان تۆمار کراون، نەک ئەو کەیسانەی کە لە ماڵەوە چارەسەر دەکرێن.

بەڕێوەبەرایەتییەکە ڕایگەیاند، ئەم ژمارانە لە ٣٠ پارێزگا و ناوچەی کوردستان تۆمار کراون، و ئەو ٣ کەسەی گیانیان لەدەستداوە لە پارێزگاکانی سلێمانی و هەولێر بوون.

ئەم ژمارانە لە کاتێکدا ئاشکرا دەکرێن، کە ئەمڕۆ ٥ی ئەیلول، ڕۆژی یەکەمی خوێندن لە هەموو قۆناغەکانی پەروەردەی سەرەتایی و ئامادەیی لە هەرێمی کوردستان دەستپێدەکات، دوای ئەوەی ٢ هەفتە لە ڕاگرتنی خوێندن بەهۆی بڵاوبوونەوەی ئەم نەخۆشیەوە تێپەڕی.

بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی تەندروستی هەرێمی کوردستان ئاماژەی بەوەشدا کە ئەم نەخۆشیە بە شێوەیەکی سەرەکی لە ڕێگەی خواردن و ئاوی پیسەوە بڵاودەبێتەوە، بۆیە ئەگەر ڕێنماییەکانی تەندروستی پەیڕەو نەکرێن، ئەوا مەترسیی ئەوە هەیە ژمارەی تووشبووان بە خێرایی زیاد بکات.

بەڕێوەبەرایەتییەکە ڕایگەیاند، ئەگەر ژمارەی تووشبووان لە ماوەی ٧ ڕۆژی داهاتوودا دووبارە دوو هێندە بێتەوە، ئەوا ئەم نەخۆشیە بە ئاستی هەڕەشەی کۆرۆنا دادەنرێت، و ئەو ڕێنماییانەی ئێستا بۆ ٧ ڕۆژ دەرچوون، بۆ ماوەی ٢ هەفتە دەبن بە یاسا.

ئەم ڕێنماییانە لە ڕاگەیەندراوەکەدا ئاماژەیان پێکراوە، کە ئەمانەن:

- ڕاگرتنی هەموو جۆرە کۆبوونەوەیەک، لە هەموو ئاستەکاندا، تەنانەت ئەگەر لە ماڵەوەش بن.
- داخستنی هەموو ئەو شوێنانەی خواردن و خواردنەوە تێیاندا دەفرۆشرێت، تەنانەت ئەگەر تەنها بە شێوازی گواستنەوەش بێت.
- داخستنی هەموو ئەو شوێنانەی کە تێیاندا کۆبوونەوەی زۆر ڕوودەدات، وەک یانەکان و هۆڵەکانی زیادکردنی قەبارەی جەستە.
- ڕاگرتنی هەموو جۆرە گەشتێکی نێوخۆیی و دەرەکی، تەنانەت ئەگەر بە ئۆتۆمبێلی تایبەتیش بێت.
- ڕاگرتنی هەموو جۆرە وەرزشێکی گشتی و تایبەت، لە هەموو شوێنەکاندا.
- داخستنی هەموو ئەو شوێنانەی کە تێیاندا کۆبوونەوەی زۆر ڕوودەدات، وەک یانەکان و هۆڵەکانی زیادکردنی قەبارەی جەستە.
- ڕاگرتنی هەموو جۆرە گەشتێکی نێوخۆیی و دەرەکی، تەنانەت ئەگەر بە ئۆتۆمبێلی تایبەتیش بێت.
- ڕاگرتنی هەموو جۆرە وەرزشێکی گشتی و تایبەت، لە هەموو شوێنەکاندا.

ئەم ڕێنماییانە لە کاتێکدا دێن، کە ئەمڕۆ ٥ی ئەیلول، ڕۆژی یەکەمی خوێندن لە هەموو قۆناغەکانی پەروەردەی سەرەتایی و ئامادەیی لە هەرێمی کوردستان دەستپێدەکات، دوای ئەوەی ٢ هەفتە لە ڕاگرتنی خوێندن بەهۆی بڵاوبوونەوەی ئەم نەخۆشیەوە تێپەڕی.

بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی تەندروستی هەرێمی کوردستان ئاماژەی بەوەشدا کە ئەم نەخۆشیە بە شێوەیەکی سەرەکی لە ڕێگەی خواردن و ئاوی پیسەوە بڵاودەبێتەوە، بۆیە ئەگەر ڕێنماییەکانی تەندروستی پەیڕەو نەکرێن، ئەوا مەترسیی ئەوە هەیە ژمارەی تووشبووان بە خێرایی زیاد بکات.

بەڕێوەبەرایەتییەکە ڕایگەیاند، ئەگەر ژمارەی تووشبووان لە ماوەی ٧ ڕۆژی داهاتوودا دووبارە دوو هێندە بێتەوە، ئەوا ئەم نەخۆشیە بە ئاستی هەڕەشەی کۆرۆنا دادەنرێت، و ئەو ڕێنماییانەی ئێستا بۆ ٧ ڕۆژ دەرچوون، بۆ ماوەی ٢ هەفتە دەبن بە یاسا.

ئەم ڕێنماییانە لە ڕاگەیەندراوەکەدا ئاماژەیان پێکراوە، کە ئەمانەن:

- ڕاگرتنی هەموو جۆرە کۆبوونەوەیەک، لە هەموو ئاستەکاندا، تەنانەت ئەگەر لە ماڵەوەش بن.
- داخستنی هەموو ئەو شوێنانەی خواردن و خواردنەوە تێیاندا دەفرۆشرێت، تەنانەت ئەگەر تەنها بە شێوازی گواستنەوەش بێت